

Spis treści

Autorzy

Wstęp

1 Badanie fizykalne – zagadnienia ogólne

1.1. Wprowadzenie – uwarunkowania formalnoprawne badania fizykalnego w praktyce zawodowej położnej
Monika Przestrzelska, Grażyna Iwanowicz-Palus, Dorota Matuszyk

1.2. Badanie podmiotowe – wywiad *Dorota Matuszyk, Monika Przestrzelska, Grażyna Iwanowicz-Palus*
Ogólne zasady postępowania podczas zbierania wywiadu

1.3. Badanie przedmiotowe *Grażyna Iwanowicz-Palus, Dorota Matuszyk, Monika Przestrzelska*

Badanie przedmiotowe – podstawy anatomii topograficznej *Grażyna Iwanowicz-Palus, Dorota Matuszyk, Monika Przestrzelska*

Badanie przedmiotowe – sprzęt stosowany do badania *Dorota Matuszyk, Monika Przestrzelska, Grażyna Iwanowicz-Palus*

Badanie przedmiotowe – techniki badania *Dorota Matuszyk, Grażyna Iwanowicz-Palus, Monika Przestrzelska*

Badanie przedmiotowe – schemat badania ogólnego, pozycje podczas badania *Grażyna Iwanowicz-Palus, Dorota Matuszyk, Monika Przestrzelska*

1.4. Badanie fizykalne – uwarunkowania kulturowe i prawne zgody na badanie *Monika Przestrzelska,*

Grażyna Iwanowicz-Palus, Dorota Matuszyk

Uwarunkowania kulturowe

Uwarunkowania prawne zgody na badanie w świetle
prawodawstwa polskiego

1.5. Badanie podmiotowe i badanie przedmiotowe –
zasady dokumentowania wyników badania *Grażyna*

Iwanowicz-Palus, Monika Przestrzelska, Dorota Matuszyk

2 Badanie fizykalne w ginekologii

2.1. Badanie ginekologiczne podmiotowe *Ewa Rzońca,*
Magdalena Korzyńska-Piętas, Agnieszka Bień, Artur
Wdowiak

Wywiad

2.2. Badanie przedmiotowe w ginekologii *Justyna Krysa,*
Mariola Mróz, Artur Wdowiak

Badanie zewnętrzne w ginekologii *Justyna Krysa,*
Mariola Mróz, Artur Wdowiak

Badanie fizykalne jamy brzusznej w ginekologii
Mariola Mróz, Justyna Krysa, Artur Wdowiak

Badanie ginekologiczne wewnętrzne *Mariola Mróz,*
Justyna Krysa, Artur Wdowiak

2.3. Wybrane elementy badania USG w ginekologii
Mariusz Święc, Monika Chojnowska

Wskazania do wykonania badania

Metody wykonywania USG ginekologicznego

Badanie narządów płciowych

2.4. Dokumentacja medyczna w ginekologii *Justyna*
Krysa, Magdalena Korzyńska-Piętas

2.5. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia
gwałtu *Agnieszka Bień, Marta Zarajczyk*

Badanie podmiotowe

Badanie przedmiotowe

Wsparcie emocjonalne

Podsumowanie

3 Badanie fizykalne w ginekologii wieku rozwojowego

Anna Torres

Wstęp

3.1. Badanie podmiotowe – wywiad *Anna Torres*

- Ocena wieku ginekologicznego – wystąpienie pierwszej miesiączki
- Ocena cyklu miesięczkowego
- Ocena obecnego stanu zdrowia – występowanie dolegliwości
- Zebranie informacji dotyczących przebiegu porodu i okresu noworodkowego
- Przebyte choroby i stosowane leczenie
- Ocena obciążeń rodzinnych: występowanie chorób dziedzicznych, endokrynologicznych i onkologicznych
- Ustalenie stylu życia
- Zebranie danych dotyczących warunków środowiskowo-rodzinnych
- 3.2. Badanie przedmiotowe *Anna Torres*
 - Badanie zewnętrzne w ginekologii wieku rozwojowego
 - Badanie wewnętrzne w ginekologii wieku rozwojowego
 - Rola badań obrazowych podczas konsultacji ginekologicznej pacjentki pediatrycznej
 - Informacja i edukacja
 - Niebezpieczeństwa badania ginekologicznego u dzieci
 - Regulacje prawne w ginekologii wieku rozwojowego
- 3.3. Konsultacja ginekologiczna pacjentki niepełnosprawnej fizycznie lub intelektualnie *Anna Torres*
- 3.4. Dokumentowanie wyników badań *Anna Torres*

4 Badanie fizykalne gruczołów piersiowych *Edyta Barnaś, Joanna Błajda, Grażyna Iwanowicz-Palus*

Wstęp

- 4.1. Budowa gruczołu piersiowego *Grażyna Iwanowicz-Palus, Edyta Barnaś, Joanna Błajda*
- 4.2. Badanie fizykalne gruczołów piersiowych *Edyta Barnaś, Joanna Błajda, Grażyna Iwanowicz-Palus*
 - Badanie podmiotowe

- Oglądanie gruczołów piersiowych
- Badanie palpacyjne
- Techniki badania piersi
- Badanie i ocena regionalnych węzłów chłonnych
- Ocena obfitości tkanki tłuszczowej
- Dokumentowanie wyników badań
- 4.3. Program badań przesiewowych w profilaktyce raka piersi *Grażyna Iwanowicz-Palus, Edyta Barnaś, Joanna Błajda*
 - Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi
- 4.4. Mobilne aplikacje medyczne z zakresu profilaktyki raka piersi *Joanna Błajda, Edyta Barnaś, Grażyna Iwanowicz-Palus*

5 Badanie fizykalne w ciąży

- 5.1. Badanie podmiotowe kobiety ciężarnej *Agnieszka Bień, Marta Zarajczyk, Grażyna Iwanowicz-Palus*
 - Wywiad ogólny
 - Wywiad ginekologiczny
 - Wywiad położniczy
 - Wywiad środowiskowy
 - Wyznaczanie terminu porodu
- 5.2. Badanie przedmiotowe kobiety ciężarnej *Dominika Stobnicka, Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus, Marta Zarajczyk*
 - Badanie ogólne kobiety ciężarnej
 - Rozpoznanie ciąży – kliniczne objawy
- 5.3. Elementy badania położniczego ciężarnej *Marta Zarajczyk, Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus*
 - Pomiar obwodu brzucha
 - Badanie wysokości dna macicy
 - Ocena miednicy kostnej
 - Badanie położnicze wewnętrzne we wczesnej ciąży
 - Ocena czynności skurczowej macicy
 - Osluchiwanie – ocena czynności serca płodu
 - Badanie i ocena ruchów płodu
- 5.4. Badania laboratoryjne i dodatkowe w ciąży *Grażyna Iwanowicz-Palus, Mariola Kicia*

Badanie poziomu β -hCG
Badanie grupy krwi – czynnika Rh i przeciwciał
odpornościowych do antygenów czerwonych
krwinek
Morfologia krwi obwodowej
Badanie ogólne moczu
Badanie cytologiczne
Badanie czystości pochwy (biocenozy pochwy)
Badanie stężenia glukozy we krwi
Badanie na obecność kiły
Badanie w kierunku HIV
Badanie HCV
Badanie w kierunku toksoplazmozy (IgG, IgM)
Badanie w kierunku różyczki (IgG, IgM)
Badanie antygenu HBs (HBsAg)
Posiew z pochwy i odbytu na obecność
 paciorkowców z grupy β -hemolizujących (GBS)
Oznaczenie TSH, czyli hormonu przysadkowego
(tyreotropiny)
Badania przesiewowe prenatalne
Badanie stomatologiczne
Podsumowanie

5.5. Wybrane elementy badania USG w położnictwie

Monika Chojnowska, Mariusz Antoni Święc

Diagnostyka USG ciąży wczesnej
Badanie USG między 11.+0 a 13.+6 tygodniem ciąży
Diagnostyka USG w II i III trymestrze ciąży
Badanie USG po terminie porodu
Badanie dopplerowskie
Test Manninga

5.6. Dokumentacja medyczna kobiety ciężarnej – karta przebiegu ciąży *Agnieszka Bień*

Badanie fizykalne kobiety rodzącej

6.1. Ocena stanu ogólnego i położniczego rodzącej –
ocena czynników ryzyka powikłań okołoporodowych
*Grażyna Iwanowicz-Palus, Agnieszka Bień, Marta
Zarajczyk*

6.2. Badanie przedmiotowe – położnicze kobiety rodzącej
Grażyna Iwanowicz-Palus, Marta Zarajczyk, Agnieszka Bień

Ocena wielkości i kształtu brzucha

Ocena wysokości dna macicy

Ocena napięcia mięśnia macicy – ocena czynności skurczowej mięśnia macicy

Ocena usytuowania płodu w jamie macicy – badanie położnicze zewnętrzne – badanie chwytami

Leopolda

Badanie położnicze wewnętrzne

6.3. Ocena wybranych sytuacji położniczych na podstawie badania położniczego zewnętrznego i wewnętrznego *Grażyna Iwanowicz-Palus, Marta Zarajczyk, Agnieszka Bień*

Położenie podłużne główkowe potylicowe przednie

Położenie podłużne główkowe potylicowe tylne

Nieprawidłowości w ułożeniu główki płodu

Ułożenia odgięciowe

6.4. Dokumentacja medyczna przebiegu porodu
Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus, Marta Zarajczyk

6.5. Śródporodowe badanie ultrasonograficzne (USG)
Magdalena Rudzińska, Marta Łukasz, Anna Kajdy

Ultrasonograficzna ocena ustawienia i postępu główki płodu podczas porodu

Metody badania USG

Badanie USG przed porodem lub przed przyjęciem na blok porodowy

Badanie USG w ocenie śródporodowej

Podsumowanie

7 Badanie fizykalne położnicy *Marta Zarajczyk, Grażyna Iwanowicz-Palus, Agnieszka Bień*

7.1. Badanie podmiotowe w okresie połogu *Marta Zarajczyk, Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus*

7.2. Badanie przedmiotowe w okresie połogu *Marta Zarajczyk, Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus*

Obserwacja i ocena stanu ogólnego
Obserwacja i ocena stanu położniczego oraz
połogowych zmian inwolucyjnych w narządzie
rodnym

Ocena połogowych zmian ogólnoustrojowych

7.3. Ocena stanu emocjonalnego po porodzie *Agnieszka Bień, Grażyna Iwanowicz-Palus*

Przygnębienie poporodowe (*postpartum blues, maternity blues, baby blues, baby blues syndrome*)

Depresja poporodowa (*postpartum depression*)

Psychoza poporodowa (*postpartum psychosis*)

Hipomania poporodowa (*postpartum hypomania*)

Poporodowy zespół stresu pourazowego (PTSD, *posttraumatic stress disorder*)

Narzędzia stosowane w skriningu depresji w okresie
okołoporodowym

7.4. Ocena gruczołów piersiowych w przebiegu laktacji
Bożena Kulesza-Brończyk, Dorota Ćwiek

Wywiad

Analiza dokumentacji

Obserwacja matki

Oglądanie piersi

Badanie palpacyjne piersi

Ocena wielkości, kształtu i chwytności brodawek

Badania dodatkowe

Badanie piersi w okresie ciąży w aspekcie przyszłej
laktacji

7.5. Badanie ultrasonograficzne (USG) w położu *Marta Łukasz, Magdalena Rudzińska, Anna Kajdy*

Ultrasonograficzna ocena macicy po porodzie

Diagnostyka USG chorób piersi w ciąży i laktacji

Podsumowanie

7.6. Dokumentowanie wyników badań i podejmowanych
działań medycznych *Marta Zarajczyk, Grażyna Iwanowicz-Palus, Agnieszka Bień*

8 Badanie fizykalne noworodka i niemowlęcia

8.1. Charakterystyka okresu noworodkowego *Agnieszka Skurzak, Barbara Zych, Witold Błaż*

8.2. Ocena stanu noworodka po porodzie *Agnieszka Skurzak, Barbara Zych, Witold Błaż*

Ocena stanu noworodka według skali Apgar

Standaryzacja procesu diagnostycznego wobec noworodka nowo narodzonego

Ocena dojrzałości noworodka według skali

Dubowitza i Ballarda

Ocena adekwatności masy ciała do czasu trwania ciąży

Badanie w kierunku występowania ewentualnych nieprawidłowości uwarunkowanych chromosomalnie

Adaptacja noworodka do warunków zewnętrznych

8.3. Badanie podmiotowe – wywiad *Agnieszka Skurzak, Barbara Zych, Witold Błaż*

8.4. Badanie przedmiotowe (fizykalne) – technika badania *Agnieszka Skurzak, Barbara Zych, Witold Błaż*

8.5. Ocena poszczególnych narządów i układów ciała *Agnieszka Skurzak, Barbara Zych, Witold Błaż*

Badanie głowy

Ocena narządów zmysłów

Jama ustna

Badanie szyi – kształt, osadzenie, symetria, napięcie mięśniowe, zakres ruchów

Klatka piersiowa *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

Układ krążenia *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

Jama brzuszna *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

Badanie zewnętrznych narządów moczowo-płciowych *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

Układ kostno-stawowy *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

Skóra *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

Ośrodkowy układ nerwowy *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

8.6. Dokumentacja medyczna noworodka *Barbara Zych, Agnieszka Skurzak, Witold Błaż*

8.7. Książeczka zdrowia dziecka *Grażyna Iwanowicz-Palus*

Zakres informacji zawartych w książeczce zdrowia dziecka

Podsumowanie

Materiały multimedialne